

**ihalede açıklama
istenilmeyecek analiz
girdileri listesi ile
birlikte idarece hazırlanan
birim fiyat analizleri
üzerinden temel girdilerin
cins ve miktarlarının
gösterildiği, açıklama
istenilecek iş
kalemlerine ait analiz ve alt
analiz formatlarının tek bir
liste halinde sınır değer
altında teklif veren
isteklilere gönderilerek
yeniden aşırı düşük teklif
açıklaması istenilmesi
gerektiği**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Geçici teminat" başlıklı 33'üncü maddesinde "İhalelerde, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır..." hükmü,

Aynı Kanun'un "Teminat olarak kabul edilecek değerler" başlıklı 34'üncü maddesinde "Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

a) Tedavüldeki Türk Parası.

b) Teminat mektupları.

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

...

Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonlarınca teslim alınamaz. Bunların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırılması zorunludur.

...

Her ne suretle olursa olsun, idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz." hükmü yer almaktadır.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin "Geçici teminatlar" başlıklı 21'inci maddesinde "(1) Kanunun 34 üncü maddesindeki değerler teminat olarak kabul edilir.

...

(3) Geçici teminat mektubu dışındaki teminatların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırıldığına ilişkin belgeler bilgisayarda taratılarak, istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir." hükmü yer almaktadır.

Yapım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Teminatlar" başlıklı 56'ncı maddesinde "(1) İhalelerde, teklif edilen bedelin yüzde üçünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda

geçici teminat alınır.

...

(3) Kanunun 34'üncü maddesindeki değerler teminat olarak kabul edilir.

...

(7) İsteklinin ortak girişim olması halinde toplam teminat miktarı, ortaklık oranına veya işin uzmanlık gerektiren kısımlarına verilen teklif tutarlarına bakılmaksızın ortaklardan biri veya birkaçı tarafından karşılanabilir...

(8) Her ne suretle olursa olsun, idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz..." hükmü,

Söz konusu ihaleye ait İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

...

c) Bu Şartnamede belirlenen geçici teminata ilişkin standart forma uygun geçici teminat mektubu veya geçici teminat mektupları dışındaki teminatların Saymanlık ya da Muhasebe Müdürlüklerine yatırıldığını gösteren makbuzlar." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Geçici teminat" başlıklı maddesinde "26.1. İstekliler teklif ettikleri bedelin % 3'ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici

teminat vereceklerdir. Teklif edilen bedelin % 3'ünden az oranda geçici teminat veren isteklinin teklifi değerlendirme dışı bırakılır.

26.2. İsteklinin ortak girişim olması halinde toplam geçici teminat miktarı, ortaklık oranına veya işin uzmanlık gerektiren kısımlarına verilen teklif tutarlarına bakılmaksızın ortaklardan biri veya birkaçı tarafından karşılanabilir. ...

26.3. Geçici teminat olarak kullanılan teminat mektuplarında geçerlilik tarihi belirtilmelidir. Bu tarih, 03.09.2022 tarihinden önce olmamak üzere istekli tarafından belirlenir.

26.4. Geçici teminatı ihalede istenilen katılma şartlarını sağlamayan teklifler değerlendirme dışı bırakılacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı Şartname'nin "Teminat olarak kabul edilecek değerler" başlıklı 27'nci maddesinde "27.1. Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda sayılmıştır:

a) Tedavüldeki Türk Parası.

b) Geçici teminat ve kesin teminat mektupları.

...

27.6. Her ne suretle olursa olsun, İdarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Geçici teminatın verilmesi" başlıklı 28'inci maddesinde "28.1. Geçici teminat mektubunu düzenleyen kuruluş tarafından mektuba verilen ayırt edici numara yeterlik bilgileri tablosunun ilgili bölümünde belirtilir.

28.2. Teminat mektupları dışındaki teminatların Balıkesir Altıeylül Belediye Başkanlığı Adına Ziraat Bankası Girişimci Şube TR62 0001 0020 8668 0088 1750 07 Nolu Hesaba veya Balıkesir Altıeylül Belediye Başkanlığı Veznesine yatırılması ve teminatın yatırıldığını gösteren belgelere ilişkin bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunun ilgili bölümünde belirtilmesi gerekir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İhale üzerinde kalan Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş.-İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti.-Aylin Acar İş Ortaklığının, özel ortağı Aylin Acar tarafından sunulan Yeterlik Bilgileri Tablosu incelendiğinde; “Teminata İlişkin Bilgiler” kısmında “Geçici Teminat Mektubu Dışındaki Teminatlar” sütununun “Saymanlık/Şube Adı-Kodu(Varsa) dekont/Makbuz Tarihi, Numarası ve Tutarı” kısmında “Ziraat Bankası-0394, 06.04.2022, F02491, 1150000” ifadelerinin yer aldığı görülmüştür.

Adı geçen isteklinin bir iş ortaklığı olması ve iş ortaklığı kapsamında ortaklardan birinin geçici teminat miktarını karşılayabileceği, bu çerçevede özel ortak Aylin Acar tarafından geçici teminatın tedavüldeki Türk Parası olarak bankaya yatırıldığının beyan edildiği, beyan edilen teminat tutarının 1.150.000 TL olduğu ve ihale üzerinde kalan iş ortaklığının teklif bedelinin 34.865.000,00 TL olduğu, “İstekliler teklif ettikleri bedelin % 3’ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici teminat vereceklerdir.” düzenlemesi gereği iş ortaklığı tarafından beyan edilen geçici teminat miktarının teklif edilen bedelin $(34.865.000,00 \times \%3 = 1.045.950 \text{ TL})$ %3’ünden az olmadığı görülmüştür.

Başvuru sahibinin “söz konusu istekli tarafından beyan edilen

geçici teminat mektubunun ve/veya geçici kefalet senedinin idarece ihale dokümanı kapsamında verilen standart forma aykırı şekilde düzenlediği, İdari Şartname'de öngörülen süreyi karşılamadığı, işin adı, idarenin adı ve iş ortaklığının ticaret unvanı bilgilerinin hatalı ve eksik olduğu, "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca bu teminat mektubu haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz." ibaresinin ve "4734 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, bu kefalet senedi her ne suretle olursa olsun haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz." ibaresinin yer almadığı ayrıca geçici kefalet senedinin ilgili mevzuatı uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kefalet sigortası kolunda yetkilendirilmemiş şirketler tarafından düzenlendiği" iddiasına yönelik olarak; ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından geçici teminat olarak tedavüldeki Türk Parasının yatırıldığı görülmüş olup, iddia kapsamında yer alan teminat mektubu ya da kefalet senedi sunulmadığı için başvuru sahibinin iddiasının mesnetsiz olduğu anlaşılmıştır.

Başvuru sahibinin geçici teminata ilişkin belgelerin yetkili kişilerce düzenlenmediği, düzenleyen kişilere ait imzaların eksik olduğu yönünden yapılan inceleme neticesinde geçici teminat olarak tedavüldeki Türk Parasının teminat olarak beyan edildiği, İdari Şartname'nin 7'nci maddesinde "c) Bu Şartnamede belirlenen geçici teminata ilişkin standart forma uygun geçici teminat mektubu veya geçici teminat mektupları dışındaki teminatların Saymanlık ya da Muhasebe Müdürlüklerine yatırıldığını gösteren makbuzlar." düzenlemesi gereği, ihale üzerinde kalan istekli tarafından geçici teminatın "Şube adı-kodu Ziraat Bankası-0394" hesaba yatırıldığı ve idare tarafından yapılan sorgulama sonucunda elde edilen makbuz incelendiğinde, Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda beyan edilen bilgiler ile söz konusu makbuzda yer alan bilgilerin uyumlu olduğu ve beyan edilen geçici teminat miktarının teklif edilen bedelin (34.865.000,00x%3=1.045.950TL) %3'ünden az olmadığı tespit edildiğinden başvuru sahibinin iddiasının yerinde

olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Başvuru sahibinin 6'ncı iddiasına ilişkin olarak:

Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinde "İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

...

ğ) Tüzel kişi tarafından iş deneyimini göstermek üzere kullanılan belgenin, tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip ve Kanuna göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olan ortağına ait olması halinde, ticaret ve sanayi

odası/ticaret odası bünyesinde bulunan ticaret sicili müdürlükleri veya yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından ilk ilan tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz olarak bu şartların korunduğunu gösteren, standart forma uygun belge,

...

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,

2) İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

..." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesine göre "Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

...

h) İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitime uygun yapım işi ihalelerine başvurularında, toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl, yüzyirmiikibinüçyüzseksen yedi Yeni Türk Lirası (Sekizyüzsekizbinyüzyetmişiki Türk Lirası)* olarak

hesaplanmak üzere 10 uncu madde kapsamındaki benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu süre iş deneyimi bulunan mimar ve mühendisler için uygulanmaz. Bu bent kapsamında elde edilen deneyim mühendis ve mimarın beş yıldır en az % 51 hissesine sahip olduğu tüzel kişiler tarafından da kullanılabilir.

...” hükmü yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde “...b) Benzer iş: İhale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer inşaat tekniği gerektiren, tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman ile mali güç, ihtisas ve organizasyon gerekleri itibariyle benzer özellikteki işleri,

”

1) Esaslı unsur: Proje bütünlüğü çerçevesinde yapının amacı ile işlevi ve/veya gerçekleştirilen toplam iş tutarı içerisindeki farklı iş gruplarına ait tutarların dağılımı göz önünde bulundurularak belirlenen ana iş grubunu,

i) İş grubu: Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliğinin eki Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesindeki ilgili iş grubunu,”

ifade eder.” hükmü,

Anılan Yönetmelik'in “İş

**deneyimini gösteren belgeler”
başlıklı 39’uncu
maddesinde “ (1) Aday veya
isteklilerden, yurt içinde
veya yurt dışında kamu veya
özel sektöre bedel içeren bir
sözleşme kapsamında taahhüt
ettikleri, ihale konusu iş
veya benzer işlerdeki
deneyimlerini tevsik etmeleri
için iş deneyim belgesi
istenilmesi zorunludur.**

(2) Aday veya istekliler tarafından, iş deneyimlerini tevsik için;

a) İlk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan,

b) İlk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan işlerde, ilk sözleşme bedelinin en az % 80’i oranında denetlenen ya da yönetilen,

... işlerle ilgili deneyimlerini gösteren belgeler sunulur.

(3) Geçici kabul tarihi veya gerçekleşme oranının toplam sözleşme bedelinin en az % 80’ine ulaştığı tarihin, ilk ilan veya davet tarihi ile ihale veya son başvuru tarihi arasında

olduğu işler de ikinci fıkra kapsamında değerlendirilir.

(4) Yapım işlerinde iş deneyiminde değerlendirilecek benzer işlerin belirlendiği tebliğde belirtilen esaslara uygun biçimde, hangi nitelikteki iş ya da işlerin benzer iş kabul edileceği idarece tespit edilir ve ihale veya ön yeterlik dokümanı ile ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilanda veya davet mektubunda belirtilir.

...

(6) İş ortaklığında, pilot ortağın istenen asgari iş deneyim tutarının en az % 80'ini, diğer ortakların her birinin ise, istenen asgari iş deneyim tutarının en az % 20'sini sağlaması zorunludur...

(7) İş ortaklığında, pilot ortağın istenen asgari iş deneyim tutarının tamamını sağlaması halinde; diğer ortaklar, istenen asgari iş deneyim tutarının % 40'ından az olmamak üzere, benzer işe ait olmayan bir yapım işine ilişkin belge sunabilirler. Bu durumda; yeterlikleri tespit edilenler arasından belli sayıda adayın davet edilmesinin öngörüldüğü belli istekliler arasında ihale usulüyle yapılan ihalelerde, benzer işe ait olmayan yapım işine ilişkin iş deneyimleri, kısa listenin oluşturulmasında yapılan puanlamada dikkate alınmaz.

...

(12) Mezuniyet belgelerinin iş deneyimini tevsik için sunulması durumunda; mezuniyetten sonra geçen sürenin onbeş yıldan fazlasının değerlendirmeye alınabilmesi için, başvuru veya teklif kapsamında mezuniyet belgesi sahibine ait yapım işine ilişkin bir iş deneyim belgesinin sunulması zorunludur.

...

(17) Bu Yönetmeliğin 43 üncü maddesinin sekizinci fıkrasına göre düzenlenenler hariç olmak üzere belge düzenlemeye yetkili

kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek iş deneyim belgelerinde; belgeye konu işin esaslı unsuru ile belge tutarının iş grupları itibariyle dağılımına yer verilir. Ancak, işin amacı ile işlevini gerçekleştirecek seviyede veya bir iş grubuna ilişkin aşama ve kısımları içerecek şekilde tamamlanmaması gibi hallerde esaslı unsur belirtilmez ve belgede buna ilişkin açıklamaya yer verilerek işin tamamlanan aşama ve kısımları belirtilir.” hükmü,

Aynı Yönetmelik'in “Değerlendirmeye ilişkin esaslar” başlıklı 48'inci maddesinde “(1) Aday ve isteklilerin ihale konusu iş veya benzer işlerle ilgili iş deneyimlerinin değerlendirilmesinde; tek sözleşmeye dayalı olarak alınmış iş deneyim belgeleri dikkate alınır. Birden fazla iş deneyimi toplanarak değerlendirilemez.

(2) İhale konusu iş veya benzer iş kapsamında bulunmayan işlerin tutarları iş deneyiminde değerlendirmeye alınmaz. Ancak, iş deneyim belgesine konu işin esaslı unsurunun ihale konusu iş veya benzer işe uygun olması halinde iş deneyim belgesi tutarının tamamı değerlendirilir.

(3) İş ortaklığı tarafından gerçekleştirilen işlerden edinilen iş deneyim belgelerindeki tutarlar, aday veya isteklinin belge sahibi iş ortaklığındaki hisse oranları esas alınarak değerlendirilir...

...

(5) İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde;

a) İş bitirme belgelerinde, belgeye konu işin geçici kabul tarihinin ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde olması,

b) İş durum belgelerinde, belgeye konu işin gerçekleşme oranının toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaştığı

tarihin, ihalenin ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde olması ve ilk sözleşme bedelinin tamamlanması,

c) İş denetleme ve iş yönetme belgelerinde,

1) Belgeye konu işin geçici kabul tarihinin ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son on beş yıl içinde olması kaydıyla, ilk sözleşme bedelinin en az % 80'i oranında fiilen denetleme veya yönetme faaliyetinde bulunulmuş olması,

2) Gerçekleşme oranının toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaştığı tarihin, ihalenin ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde olduğu ve ilk sözleşme bedelinin tamamlandığı işlerde; ilk sözleşme bedelinin en az % 80'i oranında fiilen denetleme veya yönetme faaliyetinde bulunulmuş olması,

şartı aranır ve geçici kabul tarihi veya gerçekleşme oranının toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaştığı tarihin, ihale ilk ilan veya davet tarihi ile ihale veya son başvuru tarihi arasında olduğu işler de bu kapsamda değerlendirilir.

(6) İş deneyim belge tutarlarının değerlendirilmesinde;

a) İş bitirme ve iş durum belge tutarları tam olarak,

b) Denetim veya yönetim faaliyetleri nedeniyle alınan belge tutarları beşte bir oranında,

dikkate alınır.

...

(8) Mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun yapım işleri ihalelerinde, iş deneyimi olarak mezuniyet belgelerini sunmaları durumunda;

a) İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların; toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra

geçen her yıl, Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen tutar kadar,

b) İş deneyimi bulunan mühendis veya mimarların; onbeş yıllık sınırlamaya tabi tutulmaksızın, mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen tutar kadar,

benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır.

...” hükmü,

Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliği'nin ekinde yer alan Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesi'ndeki tabloda (A) Altyapı İşleri” başlığı altında “...V. Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı)

1. Otoyollar

2. Devlet, il ve köy yolları

3. Cadde ve sokak yapım işleri...” şeklinde açıklaması,

İhaleye ait İdari Şartname'nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7'nci maddesinde “7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

...

7.5. Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler:

7.5.1. İsteklinin, yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt

edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) İlk ilan tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan,

b) İlk ilan tarihinden geriye doğru son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan işlerde, ilk sözleşme bedelinin en az % 80'i oranında denetlenen ya da yönetilen,

...

işlere ilişkin deneyimini gösteren belgeleri sunması zorunludur. İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 50'inden az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması gerekir.

İş ortaklığında, pilot ortağın istenen asgari iş deneyim tutarının en az % 80'ini, diğer ortakların her birinin ise, istenen asgari iş deneyim tutarının en az % 20'sini sağlaması zorunludur...

...

7.6. Benzer iş olarak kabul edilecek işler aşağıda belirtilmiştir: Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesi'nde yer alan AV Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı) benzer iş olarak kabul edilecektir.

7.6.1 Mezuniyet belgeleri/diplomalar: İnşaat Mühendisi veya Mimar..." düzenlemesi yer almaktadır.

İhale dokümanına göre şikâyete konu ihalede iş deneyimini tevsik etmek amacıyla istekli tarafından teklif edilen bedelin %50'sinden az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işe ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması gerektiği anlaşılmış olup, ihale üzerinde bırakılan İş Ortaklığının teklif bedelinin 34.865.000,00 TL olduğu ve

söz konusu ihalede sağlanması gereken asgari iş deneyim tutarının (34.865.000,00 TLx%50) 17.432.500,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu İş Ortaklığı tarafından beyan edilen iş ortaklığı beyannamesinde pilot ortağın %51 oranla Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş., özel ortakların ise İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti. (%25) ve Aylin Acar (%24) olduğu görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş.- İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti.- Aylin Acar İş Ortaklığı'nın pilot ortağı Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş. tarafından Yeterlik Bilgileri Tablosu'nun "EKAP'ta kayıtlı olan iş deneyim belgesi" bölümünde "2011/36225-155368-2-1" beyanına yer verildiği, EKAP üzerinden sorgulandığında söz konusu iş deneyim belgesinin "Devrek-Ereğli yolu Km:32+500-56+721 arasının toprak tesviye, sanat yapıları ve üst yapı" işine ilişkin "Serkan Aslan" adına düzenlenmiş iş denetleme belgesi olduğu, uygulanan yapı tekniğinin "Yol Yapımı (Toprak Tesviye, Sanat Yapıları, Üstyapı ve Çeşitli işler). Belgeye konu işin esaslı unsuru: A-V Grubu KARAYOLU İŞLERİ (Altyapı+Üstyapı)", sözleşme tarihinin 28.06.2011, kabul tarihinin 27.11.2017 olduğu, işin gerçekleşmesi sırasında ilgilinin mesleği ile ilgili olarak hissesine düşen belge tutarının 16.694.369,57 TL olduğu, belge tutarının iş grupları itibariyle dağılımında işin %100'ünün AV Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı) olarak gerçekleştirildiği görülmüş olup, belgenin iş denetleme belgesi olması sebebiyle güncellenmiş belge tutarının 1/5'i alınmak suretiyle elde edilen tutarın (107.402.568,06x1/5=21.480.513,612 TL) pilot ortak tarafından ihalede sağlanması gereken asgari tutarı (17.432.500,00x%80=13.946.000TL) karşıladığı tespit edilmiştir.

Ayrıca anılan ortak tarafından Yeterlik Bilgileri Tablosu'nda "2016 yılından itibaren 6 yıl, %100 ortak" olduğuna ilişkin ortaklık tespit belgesinin beyan edildiği, idare tarafından yapılan sorgulama sonucunda ulaşılan ve ihale işlem dosyasında yer alan Ortaklık Tespit Belgesi" incelendiğinde ise; Serkan Aslan'ın belge düzenleme tarihi olan 16.05.2022 tarihinden önceki bir yıl boyunca Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş.nin kesintisiz olarak yarıdan fazla hissesine sahip olduğu ve ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsil ve yönetime yetkili ortağı olduğu ve ihale dokümanının ekinde yer alan standart forma uygun olarak düzenlendiği tespit edilmiştir.

Özel ortak İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti. tarafından Yeterlik Bilgileri Tablosu'nun "EKAP'ta kayıtlı olan iş deneyim belgesi" bölümünde "2018/464272-3147598-1-1" beyanına yer verildiği, EKAP üzerinden sorgulandığında söz konusu iş deneyim belgesinin "Merkez ve Kırsal Mahalle Beton Kilitli Parke Taşı ve Beton Bordür Döşeme İşleri" işine ilişkin İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti. adına düzenlenmiş iş bitirme belgesi olduğu, uygulanan yapı tekniğinin "Altıeylül Belediyesi Merkez ve Kırsal Mah. Beton Kilitli Parke Taşı ve Bordür Döşeme Yapımı İşleri, Belgeye konu işin esaslı unsuru: YAPIM İŞLERİNDE BENZER İŞ GRUPLARI TEBLİĞİ "AV Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı)", sözleşme tarihinin 26.11.2018, kabul tarihinin 26.08.2019 olduğu, ilk sözleşme bedelinin 4.782.700,00 TL, belge tutarının 4.394.694,13 TL olduğu, belge tutarının iş grupları itibariyle dağılımında işin %100'ünün AV Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı) olarak gerçekleştirildiği görülmüş olup, söz konusu belgenin güncellenmemiş tutarının dahi özel ortak tarafından ihalede sağlanması gereken asgari tutarı (17.432.500,00x%20= 3.486.500 TL) karşıladığı tespit edilmiştir.

Diğer özel ortak Aylin Acar'ın Yeterlik Bilgileri Tablosu incelendiğinde ise "Mezuniyet Belgesi" bölümünde "15*****
29.06.1992, 774, Gazi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği" ifadelerine yer verildiği ve ayrıca herhangi bir iş deneyim belgesi beyan edilmediği görülmüştür.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 48'inci maddesinde "a) İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların; toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl, Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen tutar kadar" düzenlemesi gereğince elde edilen tutarın 12.122.580,00 TL olduğu ve özel ortak tarafından ihalede sağlanması gereken asgari tutarı (17.432.500,00x%20= 3.486.500 TL) karşıladığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde; anılan isteklinin pilot ve özel ortakları tarafından iş deneyimini tevsik etmek üzere sunulan belgelerin ihale dokümanında belirtilen ihale konusu iş ve benzer işe uygun olduğu, söz konusu iş için pilot ortak tarafından beyan edilen iş denetleme belgesi ve özel ortak İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti. tarafından beyan edilen iş bitirme belgesinde belgeye konu işin esaslı unsurunun "AV Grup Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı) olduğu görülmüş olup, söz konusu ihalede benzer iş olarak İdari Şartname'de "AV Grup: Karayolu İşleri (Altyapı+Üstyapı) benzer iş olarak kabul edilecektir." düzenlemesinin yer aldığı göz önüne alındığında, belgelerde ayrıştırma yapılmasına gerek olmadığı, iş ortaklığında pilot ortağın ihalede istenilen asgari iş deneyim tutarının en az % 80'ini, diğer ortakların her birinin ise,

istenilen asgari iş deneyim tutarının en az % 20'sini sağladığı ve sunulan ortaklık tespit belgesinin ihale dokümanının ekinde yer alan standart forma uygun olarak düzenlendiği ve alt yüklenici iş bitirme belgesinin sunulmadığı tespit edilmiş olup, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Başvuru sahibinin 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24'üncü iddialarına ilişkin olarak:

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 60'ıncı maddesinde "(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değerinin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Yapım yönteminin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

...” hükmü,

İhale ilan tarihinde yürürlükte olan Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45'inci maddesine göre “... 45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden

açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

Örnek:

Yaklaşık maliyeti 100.000 TL olan bir ihalede; ihale komisyonu, (38.1) maddesine göre idarece oluşturulan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" ni kullanarak yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 den küçük olan (0,6888) 8,

9 ve 10 nolu iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan 4 nolu iş kalemi/grubunu açıklama istenilecek iş kalemleri/grupları olarak belirleyecektir.

Sıralı iş kalemleri/grupları listesi				
İş kalemi/ grubu No	İş kalemi /grubu adı	Tutarı	Tutar/YM	Kümülatif toplam
8	32.000	0,3200	0,3200
9	20.000	0,2000	0,5200
10	16.880	0,1688	0,6888
4	15.000	0,1500	0,8388
6	9.600	0,0960	0,9348
7	2.400	0,0240	0,9588
3	2.250	0,0225	0,9813
5	1.000	0,0100	0,9913
2	750	0,0075	0,9988
1	120	0,0012	1,0000
	TOPLAM	100.000	100,0000	

Sorgulama yapılacak olan "4" nolu iş kalemi/grubunun kar ve genel gider hariç birim fiyatının 18,49 TL olduğu varsayıldığında, ihale komisyonu tarafından, tutarı 18,49 TL'nin % 3'ü olan $(18,49 \times 0,03=0,55)$ 0,55 TL'ye eşit veya altında kalan analiz girdileri "vida ve plastik dupel, agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" olarak tespit edilecektir.

Ancak söz konusu girdilerin tutarları toplamı olan 2,81 TL'nin, 4 nolu iş kaleminin kar ve genel gider hariç analiz toplamının (birim fiyatının) % 15'i olan $(18,49 \times 0,15=2,77)$ 2,77 TL'den fazla olması nedeniyle sıralı analiz girdileri tablosuna göre 2,77 TL'lik tutarın aşılmasına neden olan "vida ve plastik dubel" açıklama yapılması gerekli olmayan analiz

girdileri içinden çıkarılacak ve “agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı” açıklama yapılmasına gerek olmayan analiz girdileri olarak ihale komisyonunca tespit edilecektir.

İş kalemi / grubu analizi

İş kalemi / grubu No : 4		Yangına dayanıklı alçı duvar levhaları ile metal iskeletli giydirme duvar yapılması (..... Duvar Levhası ile)			Ölçü Birimi m2	
Poz No	Girdiler	Ö Br.	Miktarı	B.Fiyatı	Tutarı*	
.....	Vida ve plastik dubel	Ad	XXX	XXX	0,54	
....	Levha xx mm (yangına dayanıklı)	m2	XXX	XXX	5,00	
....	Tc 60 Profilli-0,6 mm	m	XXX	XXX	3,50	
....	TU 28 Profilli-0,5 mm	m	XXX	XXX	0,80	
....	Agraf 12 cm	Ad	XXX	XXX	0,51	
....	Agraf vidası	Kt	XXX	XXX	0,31	
....	Derz Bandı (Cam el.)	m	XXX	XXX	0,34	
....	Ses yalıtım bandı 5 cm	m	XXX	XXX	0,33	
....	Borazan vida	Kt	XXX	XXX	0,35	
....	Derz dolgu alçısı harcı	m3	XXX	XXX	0,43	
....	Düz İşçi (taş.)	Sa	XXX	XXX	0,68	
....	Alçı levha ustası	Sa	XXX	XXX	3,25	
....	Alçı levha usta yar.	Sa	XXX	XXX	2,45	
Kar ve genel giderler hariç toplam					18,49	
Kar ve genel giderler (% 25)					4,62	
TOPLAM TUTAR					23,11	
Sıralı analiz girdileri tablosu						
Girdiler	Ö.B.	Miktarı	B. Fiyatı	Tutarı	Kümülatif Toplam	
Agraf vidası	Kt	XXX	XXX	0,31	0,31	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Ses yalıtım bandı 5 cm	m	XXX	XXX	0,33	0,64	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Derz Bandı (Cam el.)	m	XXX	XXX	0,34	0,98	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Borazan vida	Kt	XXX	XXX	0,35	1,33	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Derz dolgu alçısı harcı	m3	XXX	XXX	0,43	1,76	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Agraf 12 cm	Ad	XXX	XXX	0,51	2,27	Açıklama yapılması istenilmeyecektir
Vida ve plastik dubel	Ad	XXX	XXX	0,54	2,81	
Düz İşçi (taş.)	Sa	XXX	XXX	0,68		
TU 28 Profilli-0,5 mm	m	XXX	XXX	0,80		
Alçı levha usta yar.	Sa	XXX	XXX	2,45		
Alçı levha ustası	Sa	XXX	XXX	3,25		
Tc 60 Profilli-0,6 mm	m	XXX	XXX	3,50		
Levha xx mm (yangına dayanıklı)	m2	XXX	XXX	5,00		

(NOT = Örnekteki iş kalemine ait analizdeki girdiler ve tutarları gerçek verileri yansıtmamaktadır, (45.1.2.1) ve

(45.1.2.2) maddesi için oluşturulmuş sayısal örnektir.)

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

...

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir

analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında (Değişik ibare: 16/03/2019-30716 R.G./14.md.) veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin

analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

...

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale

tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,

c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir...” açıklaması yer almaktadır.

İdari Şartname'nin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı 25'inci maddesinde “25.1. İsteklinin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderleri teklif fiyatına dahildir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış

olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Bu madde boş bırakılmıştır.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değer altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Diğer hususlar" başlıklı 48'inci maddesinde "48.1. İhalede uygulanacak sınır değer katsayısı (N) = 1,20

...

8- Yüklenici teknik şartnamede belirtilen araç, ekipman vb. ürünleri teknik şartnamedeki detaylar doğrultusunda temin edecektir." düzenlemesi yer almaktadır.

İhale komisyonu tarafından yapılan hesaplama sonucu sınır değerın 35.670.073,72 TL olarak hesaplandığı, sınır değer tutarının altında teklif verdiği tespit edilen Arya Teknik İnş. San. ve Tic. A.Ş.-İskele Kumru İnş. Taah. Nak. Hafr. Gıda Tur. Tic. Ltd. Şti.-Aylin Acar İş Ortaklığına EKAP üzerinden 12.04.2022 tarihli aşırı düşük teklif sorgulaması hakkındaki yazının gönderildiği, bahse konu yazıda "1- Yapılacak Yapım İşinin Döşeme İşçilik Maliyeti

2- Yapılacak Yapım İşinin Üretim Maliyeti (Kum Çakıl Çimento Maliyeti, Nakliye Maliyeti, Fabrika Maliyeti)

3- Kullanılacak İş Makinaların Kiralama Giderleri (Özmal İse Evrakları)

4- Kullanılacak İş Makine ve Araçların Periyodik Bakım Giderleri

5- Uygulama Yapılacak Yerleşkelere Taşın Nakliye Giderleri

6- Kullanılacak Ekipmanların Yakıt Giderleri

7- Vergi Giderleri (Yıllara Sari, Sözleşme D.V. Karar Pulu, D.V.Giderleri)

8- Yapılan İmalatların Altına Serilecek Kıрма Taş (0.05 Toz)Maliyeti (Nakliye Dahil)

9- Yapılan İmalatların Üzerine Atılacak Kum Gideri (Nakliye Dahil)

10-İstenilen Bilgiler Ekte Sunulan Mahal Listesindeki Mahallelerin Metraj ve Uzaklıklarına Göre Verilecektir.” ifadelerine yer verildiği, yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemleri listesi, sıralı analiz girdi tablosu ve açıklama istenilen 4 iş kalemlerine ait birim fiyat analiz formatlarının verildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede, ihale konusu işin toplamda 23 iş kaleminden oluştuğu, idarenin bu kalemlerden 4 iş kalemi (Özel 1, Özel 5, Özel 14, Özel 16) için açıklama istediği görülmüştür.

Aşırı düşük sorgulama yazısı ekinde yer alan örnek analiz formatları incelendiğinde; iş kalemlerinin alt girdilerinin belirtildiği ancak söz konusu girdilerin birim ve miktarlarına ve sıralı analiz girdileri listesinde iş kalemlerinin alt girdilerine yer verilmediği, iş kalemleri için herhangi bir poz numarasının da belirtilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca idare tarafından EKAP üzerinden bahse konu istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısında açıklanması istenilen 4 iş kalemi dışında ayrıca 10 farklı maliyet bileşenin de açıklanması istenilen önemli maliyet bileşeni olarak tespit edilip, bu hususlarda da açıklama yapılmasının istenildiği görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun olmadığına yönelik başvurularda idarece gerçekleştirilen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığı hususu öncelikli olarak incelenmekte ve idarenin gerçekleştirdiği işlemlerde aykırılık tespiti halinde istekliler tarafından sunulan açıklamalar bakımından iddia konusu diğer hususlar hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmamaktadır. Zira, Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili maddelerine aykırı olarak

gerçekleştirilen işlemler üzerinden isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ihale sürecinin hatalı olarak devam etmesine neden olacaktır. Kaldı ki, mevzuata aykırı olacak şekilde aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi yapılan açıklamaların mevzuata uygunluğu bakımından doğru bir değerlendirme yapılmasına engel olmaktadır.

Yukarıda yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği açıklamalarından aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranının tespit edilmesi gerektiği, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyüğe sıralandığı ve oranlarının kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu”nun hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenmesi gerektiği, ihale komisyonunca, “sıralı iş kalemleri/grupları listesi”ne göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı %80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde %80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi gerektiği ve bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için ise sorgulama yapılmaması gerektiği,

Ayrıca, “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edilmesi, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için (işçilik

girdileri hariç) isteklilerden açıklama yapılmasının istenilmemesi gerektiği, ayrıca tutarı, kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda %15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisinin belirlenmesi, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmemesi, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi,

Diğer yandan, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanmış ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için, bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerektiği,

İsteklilerce teklifleri kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlanacak analizlerde ise, açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dâhil analizlerini oluşturan tüm girdilerin gösterileceği, isteklilerin tekliflerinin aşırı düşük teklif olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenilmesi durumunda yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin idarece verilen analiz formatlarına uygun olması gerektiği, aksi takdirde ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya Teknik Şartname'ye uygun olmayan açıklamaları sunan isteklilerin tekliflerinin reddedileceği hususları anlaşılmaktadır.

İncelemeye konu ihalede, idare tarafından aşırı düşük teklif sahibi istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ve ekleri incelendiğinde; açıklama istenilen/istenilmeyen iş kalemlerinin belirtildiği sıralı iş kalemleri listesinin verildiği, anılan listede özel poz olarak belirlenen 4 iş kaleminin açıklanmasının istenildiği ancak idarece verilen örnek analiz formatlarında, iş kalemlerinin temel girdilerinin belirtildiği fakat söz konusu girdilerin birim ve miktarlarına yer verilmediği, iş kalemleri için herhangi bir poz numarasının da belirtilmediği, ayrıca idare tarafından EKAP üzerinden bahse konu istekliye gönderilen aşırı düşük sorgulama yazısında açıklanması istenilen 4 iş kalemi dışında ayrıca 10 farklı maliyet bileşenin de açıklanması istenildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirmede bahse konu aşırı düşük teklif sorgulama işleminin bu haliyle usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediği, bu şekilde yapılan bir sorgulama sonucunda aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesinin imkân dâhilinde olmadığı anlaşılmıştır.

Bu çerçevede,

a) "Sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı %80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde %80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi,

b) Açıklama istenilecek iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilere (işçilik, mazot, diğer malzeme girdileri, makine amortismanı vb. makine girdileri) kadar ayrıştırılarak yapılması,

c) İş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının toplanması (örneğin aynı paçal iş kalemi analizi içerisinde yer alan tüm mazot girdilerinin toplanması),

d) Bu işlemlerden sonra Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi,

e) Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre aynı girdinin birden fazla iş kalemi analizinde yer alması halinde, bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi (Örneğin mazot girdisi birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması durumunda, eğer bu paçal iş kalemleri analizlerinden en az birinde mazot girdisinin oranı söz konusu analiz toplamının %3'ünün üstünde olması halinde açıklama istenilmesi),

f) Açıklama istenilecek iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması,

Hazırlanan açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesi ile birlikte idarece hazırlanan birim fiyat analizleri

zerinden temel girdilerin cins ve miktarlarının gösterildiği, açıklama istenilecek iŖ kalemlerine ait analiz ve alt analiz formatlarının tek bir liste halinde sınır değerin altında teklif veren isteklilere gönderilerek yeniden aŖırı dŖk teklif açıklaması istenilmesi gerektiği sonucuna ulaŖılmıŖtır.

Toplantı No	: 2022/035
Gündem No	: 63
Karar Tarihi	: 07.07.2022
Karar No	: 2022/UY.II-828